

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 września 2022 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodnicząca	sędzia Grażyna Łazowska
Protokolant	Anna Krzyszkowska

po rozpoznaniu w dniu 7 września 2022 r. w Gliwicach

sprawy R. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury górniczej

na skutek odwołania R. D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 1 lutego 2022 r. **nr** (...)

oddala odwołanie.

(-) Sędzia Grażyna Łazowska

VIII U 288/22

UZASADNIENIE

Decyzją z 1 lutego 2022r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił R. D. prawa do emerytury górniczej. W uzasadnieniu wskazano, że ubezpieczony udowodnił jedynie 22 lata, 6 miesięcy i 14 dni okresów pracy górniczej wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pod ziemią. Wobec powyższego, zdaniem ZUS, ubezpieczony nie spełnił przesłanek uprawniających do emerytury górniczej.

W uzasadnieniu organ rentowy podkreślił, że do okresów pracy górniczej wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pod ziemią, nie zaliczył odwołującemu zatrudnienia w firmie (...), od 16 września 2016r. do 31 stycznia 2019r., bowiem firma ta nie jest podmiotem wykonującym roboty górnicze dla kopalń, gdyż nie posiadała w tym czasie umowy z konkretną kopalnią na wykonywanie takich robót. Była natomiast podwykonawcą innego przedsiębiorstwa.

W odwołaniu od decyzji ubezpieczony wniósł o jej zmianę i przyznanie mu prawa do emerytury górniczej. W uzasadnieniu skarżący wywodził, że posiada wymagany staż pracy górniczej do przyznania mu prawa do emerytury górniczej bez względu na wiek. W ocenie odwołującego fakt posiadania wymaganych okresów pracy górniczej wynika ze złożonych przez niego dokumentów. Nadto podkreślił, iż w spornym okresie wykonywał faktycznie pracę na rzecz Zakładu (...) Sp. z o.o., który prowadził prace wydobywcze na podstawie koncesji na wydobywanie węgla kamiennego.

Z kolei jego formalny pracodawca, w tym czasie posiadał z tym podmiotem zawartą umowę na wykonywanie robót górniczych.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony, R. D., urodził się (...) Od 25 lipca 2016r. jest uprawniony do urlopu górniczego, którego czasookres pracodawca przewidział do dnia poprzedzającego osiągnięcie przez odwołującego wieku 50 lat, tj. do dnia 11 lutego 2019r.

Decyzją z 25 maja 2021r. (...) Oddział w Z. odmówił odwołującemu prawa do emerytury górniczej, w uzasadnieniu uznając za udowodnione 21 lat, 6 miesięcy i 27 dni pracy górniczej wykonywanej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Następnie 17 stycznia 2022r., ubezpieczony ponownie wystąpił z wnioskiem o przyznanie prawa do emerytury górniczej. W rozpoznaniu tego wniosku, organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję odmowną.

W decyzji tej ZUS uwzględnił zatrudnienie ubezpieczonego do 17 stycznia 2022r., uznając za udowodnione 22 lata, 6 miesięcy i 14 dni pracy górniczej wykonywanej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Ustalając powyższy starz pracy górniczej, wykonywanej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, uwzględniono następujące okresy zatrudnienia pod ziemią:

- w (...) Sp. z o.o. KWK (...) od 8 listopada 1995r. do 13 września 2016r., z wyłączeniem dni postojowych, tj. 28 i 30 kwietnia 2014r.,
- w Zakładzie (...) Sp. z o.o. od 1 lutego 2019r. do 17 stycznia 2022r.

Równocześnie do okresów pracy górniczej wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pod ziemią, organ rentowy nie uwzględnił zatrudnienia w firmie (...) B. S., od 16 września 2016r. do 31 stycznia 2019r.

W toku procesu Sąd, w oparciu o pisemną informację ZUS z 29 lipca 2022r. ustalił, że hipotetyczne uwzględnienie odwołującemu w całości spornego okresu, na prawo do emerytury górniczej bez względu na wiek spowoduje, że na dzień wydania zaskarżonej decyzji, będzie się on legitymował okresem takiej pracy w wymiarze 24 lat, 10 miesięcy i 28 dni. Organ rentowy w toku procesu zgłosił jednak wątpliwość, czy wszystkie miesiące ze spornego okresu mogły by ewentualnie podlegać uwzględnieniu do pracy górniczej wykonywanej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, bowiem ze znajdującego się w aktach sprawy zaświadczenia pracodawcy odwołującego wynika, że w niektórych miesiącach z tego okresu odwołujący miał wykazane dni nieobecności usprawiedliwionej, które nie były urlopami, szkoleniami, czy też dniami niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem przy pracy czy też chorobą zawodową.

Ubezpieczony przystąpił do Otwartego Funduszu Emerytalnego, jednak równocześnie z wnioskiem o emeryturę wniósł o przekazanie zgromadzonych tam środków na rzecz dochodów budżetu państwa.

Postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 7 września 2022r., Sąd pominął dowód z przesłuchania stron oraz opinii biegłego z zakresu emerytur i rent w oparciu o art. 235² § 1 pkt 2 k.p.c. uznając przeprowadzenie tych dowodów za nieistotne dla rozstrzygnięcia sprawy, bowiem nawet uwzględnienie spornego okresu nie pozwoli na wykazanie przez ubezpieczonego jednej z istotnych przesłanek nabycia prawa do emerytury górniczej, określonej w art. 50e ustawy emerytalnej, tj. 25 lat pracy górniczej, wykonywanej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o pisemną informację ZUS (k.56), jak również akta emerytalne ubezpieczonego, dołączone do akt niniejszej sprawy, które uznał za wiarygodne w zakresie informacji tam zawartych.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego, R. D. nie zasługuje na uwzględnienie.

Przesłanki nabycia prawa do emerytury górniczej określa ustawa z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2022r., poz. 504, ze zm.).

Zgodnie z art. 50e ust. 1 prawo do górniczej emerytury, bez względu na wiek i zajmowane stanowisko, przysługuje pracownikom, którzy pracę górniczą wykonywali pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przez okres wynoszący co najmniej 25 lat, z uwzględnieniem ust. 2.

W myśl ust. 2 do okresów pracy górniczej, o której mowa w ust. 1, zalicza się także okresy:

- 1) niezdolności do pracy z tytułu wypadku przy pracy albo z tytułu choroby zawodowej, za które wypłacone zostało wynagrodzenie lub zasiłek chorobowy albo świadczenie rehabilitacyjne,
- 2) czasowego oddelegowania pracowników, o których mowa w art. 50c ust. 1 pkt 6, do zawodowego pogotowia ratowniczego w (...) S.A. w B., w (...) S.A. Oddział (...) w L. lub w okręgowych stacjach ratownictwa górniczego bezpośrednio poprzedzone pracą górniczą wykonywaną pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, przypadające w czasie trwania stosunku pracy.

Natomiast zgodnie z ust. 3 prawo do emerytury, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem, że pracownik nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego albo złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Definicję zatrudnienia uważanego za pracę górniczą zawiera art. 50c przytoczonej wyżej ustawy. Zgodnie z art. 50 c ust. 1 za pracę górniczą uważa się między innymi zatrudnienie:

- 1) pod ziemią w kopalniach węgla, rud, kruszców, surowców ogniotrwałych, glin szlachetnych, kaolinów, magnezytów, gipsu, anhydrytu, soli kamiennej i potasowej, fosforytów oraz barytu;
- 2) pod ziemią i przy głębieniu szybów w przedsiębiorstwach budowy kopalń określonych w pkt 1 oraz pod ziemią w przedsiębiorstwach i innych podmiotach wykonujących dla tych kopalń roboty górnicze lub przy budowie szybów;

R. D. aby uzyskać sporne świadczenie, powinien spełnić wymóg posiadania co najmniej 25 lat pracy górniczej wykonywanej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Spełnienie pozostałych przesłanek nie było sporne.

W ocenie Sądu orzekającego, postępowanie dowodowe przeprowadzone w niniejszej sprawie wykazało, że ubezpieczony na dzień złożenia obecnego wniosku emerytalnego, nie posiada wymaganych 25 lat pracy górniczej wykonywanej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie pozostaje posiadany przez ubezpieczonego okres wykonywania takiej pracy. Organ rentowy nie zaliczył bowiem ubezpieczonemu do pracy górniczej wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pod ziemią okresu zatrudnienia od 16 września 2016r. do 31 stycznia 2019r., w firmie (...). Powodem niezaliczenia przez ZUS tego okresu była okoliczność, iż firma ta nie jest podmiotem wykonującym roboty górnicze dla kopalń, gdyż nie posiadała w tym czasie umowy z konkretną kopalnią na wykonywanie takich robót.

W ocenie Sądu okoliczność ta pozostaje jednak bez wpływu na rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie, bowiem przedmiotem rozpoznania Sądu jest przedmiot decyzji z 1 lutego 2022r., mocą której odmówiono ubezpieczonemu prawa do emerytury górniczej bez względu na wiek, gdzie kluczową przesłanką nabycia prawa do tego świadczenia pozostaje spełnienie warunku posiadania 25 lat pracy górniczej wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pod ziemią.

Zdaniem Sądu, postępowanie dowodowe wykazało jednak, że uwzględnienie spornego okresu, to takiego rodzaju pracy górniczej nie spowoduje, iż odwołujący spełni warunek posiadania 25 lat takich okresów. Należy bowiem podkreślić, co uszło uwadze strony odwołującej, że nawet hipotetyczne uwzględnienie tego okresu spowoduje, że będzie się on legitymował wykonywaniem takiej pracy, jedynie w wymiarze 24 lat, 10 miesięcy i 28 dni. Tym samym ostatecznie należy uznać, że bezprzedmiotowym było badanie, czy okres ten może zostać uwzględniony do okresów pracy górniczej wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Sąd Okręgowy rozważył wszelkie okoliczności sprawy i ocenił, że materiał dowodowy nie dostarczył podstaw do uznania, że ubezpieczony udowodnił okres pracy górniczej wykonywanej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w wymiarze co najmniej 25 lat.

Tym samym ubezpieczony nie spełniła przesłanek przyznania mu prawa do emerytury górniczej w myśl przepisów ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji i oddalił odwołanie.

(-) Sędzia Grażyna Łazowska